

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

P8_TA(2015)0317

Migrācija un bēgļi Eiropā

Eiropas Parlamenta 2015. gada 10. septembra rezolūcija par migrāciju un bēgļiem Eiropā (2015/2833(RSP))

(2017/C 316/23)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,
- ņemot vērā Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju,
- ņemot vērā 1948. gadā pieņemto Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
- ņemot vērā 1951. gada Konvenciju par bēgļu statusu un tai pievienoto protokolu,
- ņemot vērā 2013. gada 9. oktobra rezolūciju par ES un dalībvalstu pasākumiem Sīrijas konflikta radīto bēgļu plūsmu pārvaldīšanā ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2013. gada 23. oktobra rezolūciju par migrantu plūsmām Vidusjūrā, īpašu uzmanību pievēršot traģiskajiem notikumiem pie Lampedūzas krastiem ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2014. gada 17. decembra rezolūciju par situāciju Vidusjūras reģionā un nepieciešamību pēc holistiskas ES pieejas migrācijai ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 29. aprīļa rezolūciju par pēdējā laikā notikušajām traģēdijām Vidusjūrā un ES migrācijas un patvēruma politikas nostādņēm ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 13. maija Eiropas programmu migrācijas jomā (COM(2015)0240),
- ņemot vērā Apvienotās ārlietu un iekšlietu padomes 2015. gada 20. aprīļa desmit punktu rīcības plānu par migrāciju,
- ņemot vērā Eiropadomes īpašā samita 2015. gada 23. aprīļa secinājumus par bēgļu krīzi Vidusjūras reģionā,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas (PACE) 2012. gada aprīļa ziņojumu "Vidusjūrā zaudētās dzīvības",
- ņemot vērā Padomes 2015. gada 20. jūlija secinājumus,
- ņemot vērā Āfrikas Savienības un ES dalībvalstu un iestāžu 2014. gada 28. novembrī pieņemto ES un Āfrikas raga migrācijas ceļa iniciatīvu jeb Hartūmas procesu,
- ņemot vērā ANO īpašā referenta migrantu cilvēktiesību jautājumos ziņojumus, jo īpaši 2015. gada maijā publicēto ziņojumu "Mobilitātes izmantošanas iespējas vienas paaudzes laikā — turpmāki pasākumi saistībā ar reģionālo pētījumu par Eiropas Savienības ārējo robežu pārvaldību un tās ietekmi uz migrantu cilvēktiesībām",
- ņemot vērā Eiropas Patvēruma atbalsta biroja (EASO) ikgadējo ziņojumu par patvēruma situāciju Eiropas Savienībā 2014. gadā,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0414.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0448.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2014)0105.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0176.

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

- ņemot vērā Parlamentā 2015. gada 9. septembrī notikušās debates par migrāciju un bēgļiem Eiropā,
- ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā pastāvīgo konfliktu, reģionā valdošās nestabilitātes un cilvēktiesību pārkāpumu rezultātā nepieredzēti liels skaits cilvēku meklē patvērumu ES; tā kā kopš pagājušā gada saistībā ar bērniem iesniegto patvēruma pieteikumu skaits ir palielinājies par 75 %; tā kā vasaras periods atkal liecināja, ka migrācija nav īslaicīga problēma, un rādās, ka bēgļu skaita pieaugums turpināsies, vēlreiz apliecinot to, ka steidzami ir jādara viss iespējams, lai glābtu to cilvēku dzīvību, kuri bēg no savas valsts un ir briesmās, un to, ka dalībvalstīm jāievēro savas starptautiskās saistības, tostarp attiecībā uz glābšanas pasākumiem jūrā;
- B. tā kā saskaņā ar ANO Augstā komisāra bēgļu jautājumos biroja (UNHCR) datiem 2 800 sievietes, vīrieši un bērni ir pasludināti par mirušiem vai pazudušiem 2015. gadā, kad viņi mēģināja sasniegt drošību Eiropā; tā kā bēgļi un migranti, dodoties uz Eiropu, iet bojā arī uz sauszemes;
- C. tā kā preču un cilvēku kontrabandisti, kas izmanto nelegālo migrāciju un apdraud migrantu dzīvības savas peļņas interesēs, ir atbildīgi par tūkstošiem zaudētu dzīvību un rada smagas problēmas ES un dalībvalstīm; tā kā cilvēku kontrabandisti no savas noziedzīgās darbības gadā gūst peļņu EUR 20 miljardu apmērā; tā kā saskaņā ar Eiropola sniegto informāciju organizēti noziedzīgie grupējumi, kas aktīvi piedalās nelegālo migrantu transportēšanā pāri Vidusjūrai, ir saistīti ar cilvēku, narkotiku un ieroču kontrabandu, kā arī terorismu;
- D. tā kā saskaņā ar *Frontex* datiem 2015. gadā izcelsmes valstis, no kurām nāk visvairāk patvēruma meklētāju, ir Sīrija, Afganistāna, Eritreja un Irāka; tā kā saskaņā ar *Frontex* datiem lielākajai daļai cilvēku, kuri no šīm valstīm bēg uz Eiropu, tiek piešķirta aizsardzība;
- E. tā kā reģionālā nestabilitāte, konflikti un *IS/Da'esh* ietekmes pieaugums kaimiņvalstu konfliktu teritorijās izraisa migrantu masveida pieplūdumu un pārvietotu personu plūsmu un līdz ar to ietekmē to cilvēku skaitu, kuri cenšas sasniegt ES,
- F. tā kā pēdējā Eiropadomes sanāksmē, kura notika 2015. gada 25. un 26. jūnijā, un nākamajā Tieslietu un iekšlietu padomes sanāksmē, kas notika 2015. gada 20. jūlijā, neizdevās panākt vienošanos par saistošu pārdales mehānismu cilvēku pārcelšanai un pārmitināšanai, un tā vietā tika pieņemts lēmums par brīvprātīgu mehānismu; tā kā dalībvalstis nespēja panākt vienošanos par 40 000 vietu piešķiršanu, lai pārvietotu bēgļus no Grieķijas un Itālijas, un uzņēmas nodrošināt tikai 32 256 vietas;
- G. tā kā 2015. gada 3. septembrī Eiropadomes priekšsēdētājs Donalds Tusks aicināja pārdaļīt vismaz 100 000 bēgļus;
- H. tā kā pašreizējās *ad hoc* lēmumu pieņemšanas vietā ir jāizstrādā ilgtermiņa pieeja migrācijas un patvēruma jomā;
- I. tā kā daudzi pilsoņi ir parādījuši nepieredzēti lietu solidaritāti ar bēgļiem, silti uzņemot viņus un sniedzot ievērojamu atbalstu; tā kā Eiropas iedzīvotāji ar šo attieksmi parāda, ka aizsardzības un līdzjūtības sniegšana tiem, kuriem tā ir vajadzīga, joprojām ir viena no Eiropas vērtībām;
- J. tā kā pašreizējā situācijā ir īpaši labi redzams nožēlojamais valstu valdību solidaritātes trūkums attiecībā uz patvēruma meklētājiem un dalībvalstu nepietiekami koordinētā saskaņotā rīcība; tā kā tas rada haosu un izraisa cilvēktiesību pārkāpumus; tā kā dažādās atsevišķu dalībvalstu nostājas turpina liecināt par to, ka ES migrācijas politika ir sadrumstalota 28 daļās; tā kā vienotu patvēruma procedūru un standartu trūkums dalībvalstīs rada atšķirīga līmeņa aizsardzību un dažos gadījumos pat neatbilstošas garantijas patvēruma meklētājiem;

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

- K. tā kā dažas dalībvalstis un to vadītāji ir aktīvi parādījuši gatavību un vēlēšanos uzņemt bēgļus un izveidot pastāvīgu un obligātu mehānismu bēgļu sadalei starp visām dalībvalstīm; tā kā citām dalībvalstīm ir jāseko šim labajam piemēram;
- L. tā kā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas stratēģiskajā ziņojumā par holistisku pieeju migrācijai tiks pilnībā izskatīta ES patvēruma piešķiršanas un migrācijas politika;
- M. tā kā saskaņā ar 1951. gada Konvenciju par bēgļu statusu (Ženēvas konvencija) cilvēki var meklēt patvērumu citā valstī neatkarīgi no tā, kura ir viņu izcelsmes valsts, ja viņiem ir pienācīgi pamatotas bailes no vajāšanas viņu rases, reliģijas, tautības, piederības īpašai sociālai grupai vai politiskās pārliecības dēļ,
1. pauž dziļu nožēlu un bēdas par to, ka traģiski iet bojā cilvēki, kuri meklē patvērumu ES; mudina ES un dalībvalstis darīt visu iespējamo, lai turpmāk novērstu šo cilvēku bojāeju uz sauszemes vai jūrā;
 2. pauž solidaritāti ar daudzajiem bēgļiem un migrantiem, kuri cieš no konfliktiem, smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem, pastāvīgām pārvaldības kļūdām un bargām represijām;
 3. atzinīgi vērtē pūliņus, ko pieliek pilsoniskās sabiedrības grupas un personas visā Eiropā, kuras lielā skaitā sagaida bēgļus un migrantus, kā arī sniedz tiem palīdzību; mudina Eiropas pilsoņus saistībā ar bēgļu krīzi turpināt atbalstīt humāno palīdzību un iesaistīties tajā; uzskata, ka šāda rīcība parāda patiesu Eiropas vērtību ievērošanu un ir cerīga zīme Eiropas nākotnei;
 4. atkārtoti pauž atbalstu 2015. gada 29. aprīļa rezolūcijai par pēdējā laikā notikušajām traģēdijām Vidusjūrā un ES migrācijas un patvēruma politikas nostādņēm, atkārtoti norāda, ka ES, reaģējot uz bēgļu pašreizējo situāciju, ir jābalstās uz solidaritāti un taisnīgu atbildības sadalījumu, kā tas noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 80. pantā, un uz visaptverošu pieeju, ņemot vērā drošu un legālu migrāciju, kā arī visu pamattiesību un pamatvērtību ievērošanu;
 5. atkārtoti norāda uz savām saistībām Šengenas zonā saglabāt atvērtas robežas, vienlaikus nodrošinot ārējo robežu efektīvu pārvaldību; uzsver, ka personu brīva pārvietošanās Šengenas zonā ir viens no lielākajiem Eiropas integrācijas sasniegumiem;
 6. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvas saistībā ar pārcelšanu un pārmitināšanu, tostarp jaunāko iniciatīvu par liela skaita patvēruma meklētāju, kuriem nepieciešama starptautiskā aizsardzība, pārcelšanu, ar to aptverot Grieķiju, Itāliju un Ungāriju; apstiprina Komisijas paziņojumu par pastāvīgu pārcelšanas mehānismu, kas būtu jāiedarbina ārkārtas situācijās, ņemot vērā konkrētā dalībvalstī ieradušos bēgļu skaitu, un kas pamatots uz LESD 78. panta 2. punktu; pauž gatavību strādāt ar jauno ārkārtas pārcelšanas shēmu paātrinātās procedūras ietvaros un pauž apņemšanos vienlaicīgi sekmēt visus pārējos Komisijas ierosinos pasākumus, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis neaizkavē pastāvīgas pārcelšanas shēmu; atgādina Padomei, ka Parlaments noteikti atbalsta saistošu pārcelšanas mehānismu, kurā iespēju robežās ņemtas vērā bēgļu vēlmēs;
 7. atzinīgi vērtē operatīvo atbalstu, kuru Komisija sniegs visvairāk iesaistītajām dalībvalstīm, piemēram, Grieķijai, Itālijai un Ungārijai ar "karsto punktu" palīdzību, iesaistot speciālistus no tādām ES aģentūrām kā FRONTEX, Eiropas Patvēruma atbalsta birojs (ESAO) un Eiropas Policijas birojs (Eiropols), lai palīdzētu dalībvalstīm reģistrēt ierodošos cilvēkus; atgādina dalībvalstīm, ka šādu reģistrācijas centru veiksmīga darbība ir atkarīga no to vēlēšanās pārvietot bēgļus no "karstajiem punktiem" uz savām teritorijām; uzskata, ka šādā pieejā būtu nepārprotami jāparedz efektīvi mehānismi, ar ko noteikt cilvēkus ar īpašām vajadzībām, lai vēlāk tos nosūtītu uz attiecīgajiem dienestiem;

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

8. ņem vērā Komisijas priekšlikumu stiprināt Patvēruma procedūras direktīvas noteikumu par drošu izcelsmes valsti, izveidojot vispārēju ES drošas izcelsmes valstu sarakstu; saprot, ka šī pieeja varētu ierobežot šo valstu iedzīvotāju procesuālās tiesības; atgādina, ka apstiprināto patvēruma pieteikumu īpatsvars starp dalībvalstīm stipri atšķiras, tostarp attiecībā uz konkrētām izcelsmes valstīm; pieprasa veikt pasākumus, lai šī pieeja neapdraudētu neizraidīšanas principu un personu tiesības uz patvērumu, jo īpaši personām, kuras pieder neaizsargātām grupām;
9. atkārtoti aicina Komisiju grozīt spēkā esošo Dublīnas regulu, lai iekļautu tajā pastāvīgu un saistošu sistēmu, saskaņā ar kuru sadalīt patvēruma meklētājus starp 28 dalībvalstīm, ar taisnīgiem un obligātiem izvietojuma nosacījumiem, ņemot vērā integrācijas iespējas un pašu patvēruma meklētāju vajadzības un īpašos apstākļus;
10. aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot ievērojamas budžeta iespējas un panākt gatavību 2016. gada budžetā un daudzgadu finanšu shēmas (DFS) noteikumos, kas ļautu ātrāk un nopietnāk atbalstīt ESAO un dalībvalstis saistībā ar to veiktajiem bēgļu uzņemšanas un integrācijas pasākumiem, tostarp pārcelšanas un pārmitināšanas shēmu ietvaros;
11. aicina visas iesaistītās dalībvalstis strauji un pilnībā transponēt un efektīvi īstenot kopējo Eiropas patvēruma sistēmu; mudina Komisiju pārliecināties, ka visas dalībvalstis pareizi īsteno ES tiesību aktus, lai nodrošinātu, ka visā ES tiek piemēroti vispārēji, efektīvi, saskanīgi un humāni standarti, ņemot vērā bērnu intereses;
12. uzskata, ka, īstenojot Atgriešanas direktīvu, ir jāievēro arī procedūras un standarti, kas ļauj Eiropai saskaņā ar neizraidīšanas principu nodrošināt humānu un cieņas pilnu attieksmi pret atpakaļ atgrieztajiem cilvēkiem; atgādina, ka prioritāte ir jāpiešķir brīvprātīgai atgriešanai, nevis piespiedu atgriešanai;
13. atgādina, ka likumīgas iecelšanas iespējas ES cilvēkiem, kuriem nepieciešama aizsardzība, ir ļoti ierobežotas, un pauž nožēlu par to, ka viņiem nav citu iespēju, kā vien vērsties pie kontrabandistiem un izmantot bīstamus ceļus, lai rastu aizsardzību Eiropā, jo to viņiem cita starpā liek darīt žogu celšana un ārējo robežu noslēgšana; tādēļ uzskata par svarīgu prioritāti to, lai ES un tās dalībvalstis radītu drošus un legālus ceļus bēgļiem, piemēram, humanitāros koridorus un humanitārās vīzas; uzsver, ka papildus obligātai pārmitināšanas programmai dalībvalstīm būtu jāvienojas par citiem instrumentiem, piemēram, labākām ģimenes atkalapvienošanās iespējām, privātas sponsorēšanas shēmām un elastīgiem vīzu režīmiem, tostarp mācību un darba nolūkos; uzskata, ka ir jāgroza Vīzu kodekss, iekļaujot vairāk konkrētu kopīgu noteikumu par humanitārajām vīzām; aicina dalībvalstis nodrošināt iespēju iesniegt pieteikumu patvērumam to vēstniecībās un konsulātos;
14. atgādina, ka dalībvalstīm jānosaka stingri kriminālsodi par cilvēku un preču kontrabandu gan uz ES, gan tās teritorijā; aicina dalībvalstis apkarot kriminālos kontrabandistu tīklus, bet vienlaikus nesodīt tos, kuri humānu apsvērumu vadīti brīvprātīgi palīdz migrantiem, tostarp pārvadātājus, aicinot Komisiju apsvērt iespēju pārskatīt Padomes Direktīvu 2001/51/EK; ņem vērā EUNAVFOR Med operāciju, lai apkarotu preču un cilvēku kontrabandu Vidusjūras reģionā;
15. pauž nožēlu par to, ka dažu dalībvalstu un galēji labējo partiju vadītāji pašreizējo situāciju izmanto, lai sabiedrībā uzkurinātu pret migrāciju vērstu noskaņojumu, vienlaikus vainojot ES minētajā krīzes situācijā, un ka tas palielina pret migrantiem vērstās vardarbības gadījumu skaitu; aicina Komisiju un dalībvalstis veikt steidzamus pasākumus, lai apkarotu pret migrantiem vērstu vardarbīgu rīcību un naidīgus izteikumus; vēl aicina ES un tās dalībvalstu vadītājus ieņemt skaidru nostāju par labu Eiropas solidaritātei un cilvēka cieņas ievērošanai;
16. atgādina, ka migrācija ir globāls un kompleks fenomens, kam vajadzīga arī ilgtermiņa pieeja, pievēršoties tā pamatcēloņiem, piemēram, nabadzībai, nevienlīdzībai, netaisnībai, klimata pārmaiņām, korupcijai, sliktai pārvaldībai un bruņotiem konfliktiem; mudina Komisiju un Padomi 2015. gada novembrī paredzētajā Valetas samītā galveno uzmanību

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

veltīt šādiem pamatcēloņiem; uzsver, ka ir vajadzīga holistiska ES pieeja, kas nostiprinātu tās iekšpolitikas un ārpolitikas nostādņu saskaņotību, jo īpaši kopējās ārpolitikas un drošības politikas, attīstības politikas un migrācijas politikas jomā; apšauba plānus saistīt attīstības palīdzību ar plašāku kontroli uz robežām vai ar trešām valstīm noslēgtiem atpakaļuzņemšanas nolīgumiem;

17. aicina ES, tās dalībvalstis un citus starptautiskos līdzekļu devējus steidzami pildīt solījumus, ko tie uzņēmas 2015. gada jūlijā Adisabebā notikušajā konferencē par attīstības finansēšanu, un uzsver, ka attīstības politikā vairāk jāpievēršas miermīlīgu sabiedrību veidošanai, korupcijas apkarošanai un labas pārvaldības veicināšanai, kā tas norādīts attīstības programmas laikposmam pēc 2015. gada 16. ilgtspējīgas attīstības mērķī;

18. mudina ES, tās dalībvalstis un starptautisko sabiedrību pastiprināt savu ieguldījumu konfliktu risināšanā, jo īpaši, lai palīdzētu rast ilgtspējīgus politiskus risinājumus konfliktu skartajos reģionos, piemēram, Irākā, Sīrijā un Lībijā, kā arī Tuvajos Austrumos, un sekmēt politisko dialogu, tostarp ar reģionālajām organizācijām, aptverot visus cilvēktiesību elementus nolūkā sniegt atbalstu iekļaujošām un demokrātiskām iestādēm un tiesiskumam, sekmēt vietējo kopienu noturību, kā arī veicināt sociālo un demokrātisko attīstību izcelsmes valstīs un starp to tautām; šajā sakarībā prasa ciešāk sadarboties ar valstīm Arābu valstu līgas un Āfrikas Savienības reģionā, lai pārvaldītu un noņemtu personas, kurām nepieciešama aizsardzība, un piešķirtu tām patvērumu;

19. aicina Komisiju un Komisijas priekšsēdētāja vietnieci/Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos sasaukt starptautisku konferenci par bēgļu krīzi, kurā piedalītos ES, tās dalībvalstis, ar ANO saistītās aģentūras, ASV, attiecīgās starptautiskās NVO un arī Arābu valstis, lai izveidotu vispārēju globālu humānās palīdzības stratēģiju;

20. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.